

Հեղինակը Հին կարողանում էրանց որդոց թողնել մինչև ուսում աւարտելը: Այստեղ յայտնվեց, որ դպրոցի դրադարանը, որ անհրաժեշտ է նոյն խոստարական դպրոցի համար, շատ աղքատ դրու- թեան մէջ է, իսկ ֆիզիքական կարիւնեա, որը նոյնպէս անհրաժեշտ է, համարեա թէ չը կայ: Թէ փոքր ինչ հարուստ դրադարան և թէ ֆիզիքական կարիւնեա ունենալու համար՝ հոգաբարձութիւնը դանազան բարեգործ մարդկանց հրաւերներն է ու- դարկել՝ օգնել գրադարան և ֆիզիքական կարիւնեա հիմնելու գործին: Մինչև այժմ այդ հրաւերներն- ընդ որում պատասխանել են միայն շուշեցի մօտկայա- ընակ ժամհարան եղբայրները, որոնք խոստա- նում են հարստացնել աղքատ գրադարանը, որի մէջ կայ ընդամենը 700 գիրք: Մի սեմինարիա, որ պարծենում է իր վեց դասարանով, ունի իր գրադարանում ընդամենը 700 գիրք: Ինչ վերա- բերում է ֆիզիքական կարիւնեա հիմնելուն, հոգա- բարձութիւնը պէտք է միջոցներ ձեռք բերէ:

Վերել յիշեց, որ չքաւոր դասակարգը չէ կարող- դանում իր որդոցը թողնել մինչև ուսում աւար- տելը, ուստի դպրոցի հոգաբարձութիւնը կամե- նալով միջոց տալ չքաւորներին աւարտելու ի- րանց ուսումը, հիմնել է մի ֆոնդ: Բայց, մեր կարծիքով, տարիներ կը քաշեն, մինչև որ հոգա- բարձութիւնը կը կարողանայ կատարել իր մտա- դրութիւնը:

Վերջապէս կարգացվեց, որ դպրոցի մասկա- վորական խորհուրդը հոգաբարձութեան հետ ա- լելի նպատակայարմար և օգտակար համալսել ընկնել ոչ բոլոր աշակերտներին, այլ միայն հետեւեալնե- րին. նրանց, որոնք 3-րդ պատրաստականից փոխ- վում են առաջին դասարանը, աւարտողներին, և նրանց, որոնք կասկածելի կը թւան և վերջապէս նրանց, որոնց կատարանում վերջանում է մի ուր և իցն աւարտել: Գնտալութիւններ փոխարէն տարվայ մէջ կ'օժիւտիւն և ր պէտք է նշանակվեն, ինչ- պէս այդ լինում է պետական միջնակարգ դպրոցնե- րում: Որովհետեւ 1880/90 ուսումնական տարվանից ապրիլէս սկսելը անկարելի եղաւ, ուստի վճարվեց այդ մասագրութիւնը իրագործել զաւ տարվանից: Աշակերտներին տարվայ վերջ ընկնելը այն պատ- ճառով են թողնում, որովհետեւ մանկավարժական խորհուրդը այդ վճարակար է համարում աշա- կերտներին համար, որոնք ամիսներով պէտք է ընտելութիւններին պատրաստվեն, լուսացնելով գի- շերները և անդադար գրգռելով իրանց ուղեղն ու շրթերը: Միանգամայն համակրելի մտադրութիւն: Գարծնում ենք այս նշանաւոր խնդրի վրա մեր միւս սեմինարիաների ուշադրութիւնը:

Գպրոցի ուսումնական մասի տարեկան հաշվից յետոյ կարգացվեց անտեսական մասի տարեկան համաուտ հաշիւը: Հաշիւից առաջ յայտնվեց, որ չուսող կը տարազան մտնական մասի տարե- կան ընդարձակ հաշիւը: Ուստի մինչը էլ կը խօսենք այդ հաշիւ մասին այն ժամանակ, երբ կը տարազան ընդարձակ հաշիւը: Հանդիսի վեր- ջը աւարտողներին, թիւով 4 հոգի, ատտեստատ- ներ տրվեցան: Հանդիսի ժամանակ երգում էր դպրոցի երգիչիկ խումբը:

Հանդէսը նկարագրելուց յետոյ դառնալով մի այլ խնդրի: Մինչև 1889/90 ուսումնական թա- կարմ մեր թեմական դպրոցնոց ունէր միայն 4 դասարան, այդ թեմականից բացվում է 5-րդ դասարան, իսկ անցեալ տարի՝ 6-րդ դասարան:

Դա չազն էր՝ հետիոտն և մի մի ջուր խմելու պիւնձալ թաւ գոտիներէջ քաշ արած, այդտեղ են գալիս հարուստ ուխտաւորները իրանց ընկե- րացող «ուսարի» զինւորներով և երբ երկուշուրան հովերը սկսվում են, կարաւանը յուղարկաւորներին հետ երկար քէֆ անկուց յետոյ բաժանվում և սկսում է բարձրանալ փայտ-թէգերէնի լեռն ի վեր:

Ս. Կարապետ գնալու գլխաւոր ճանապարհները երկուսն են. առաջինը անցնում է Փարան-թեղէն լեռներից, հանդիպում է Վարաճամբա զղբաշ քիւրդերի գիւղը, ինչանում է Վահագն հանքային ջրերով քիւրդի գիւղը և հինգ օրվայ մէջ հասնում է Ս. Կարապետ:

Իսկ երկրորդը, որտեղից միշտ անցնում է Էր- գումի կարաւանը՝ նոյնպէս հինգ օրվայ մէջ տանում է մինչև Ս. Կարապետ, սակայն անցնում է աւելի մարդաբնակ վայրերով: Առաջին գիւղը՝ Կարապետ ինչանում է Թէքէյէ Գէրէսի կողմէ փայտ-թէգերէնի լեռնաշղթանում, երկրորդ գիւղերը թիւզլի և Գէրէսի (այդանքեր), որոնք գտնվում են մի հայոց և մի թիւրքաց գիւղերի միջակայքում: այդ աղահանքից է ալ մատակա-

Բայց արդեօք այդ վերջին դասարանները մի որ և իցն նշանակութիւն ունեն, համարեա թէ ոչ, ցաւելով պիտի պատասխանենք: Ինչ նշանակու- թիւն պիտի ունենան այդ դասարանները, երբ դպրոցը չունի այնպիսի ուսուցիչներ, որոնք ար- ժանի լինէին այդ դասարաններում դասեր աւան- դելու... Միթէ միայն դասարաններ բանալով կառուցադրվի դպրոցը... Ի հարկէ ոչ: Մինչև որ չը հրաւիրվեն հմուտ և իրանց պաշտօնին արժա- նի ուսուցիչներ, մեր դպրոցի 5-րդ և 6-րդ դասարանները ոչինչ նշանակութիւն չեն ունենալ, և միայն անուշով կը լինի մեր թեմական դպրա- նոցը վեց դասարանեան դպրոց:

ՆԱՄԱԿ ՆՈՒՐԱՅԱԶԱՆԻՑ

Յունիսի 17-ին

Մի քանի ոչ առատ տարիներից յետոյ այժմ Նոր-Բայազետում և չրջակայքում ժողովուրդը ապ- ախանք սպասում է: Վարդապետ չորացան, անկա- անդեցիք, լսում են ամենի բերանից: Եւ իրաւ, և- թէ երաշտութիւնը այսպէս երկար շարունակվի՝ կիրաւորվի ժողովուրդի երկիւղը: Թագաւի բարձ- րացած արեւըրը սպառնում են դեղնելու, և թէ շուտով չը տեսնեն անձրեւ: Ամբար տոկը լինե- լով ամեն պատուհան Աստուծու պատիժ համարել շտապում է մատաղ անիւ և Աստուծու սիրըր- քաղցրացնել: Մերկ և չափաւոր ժողովուրդը առա- տաձեռն է մատաղ անիւն: Շրջակայ գիւղերից յետ չը մնաց Նոր-Բայազետը, մի ժամկէ մէջ դո- հեց մօտաւորապէս 900 լուրջի: Գաւառապետը մի խումբ հեծեալներով և ժողովուրդի ահալին բազ- մութիւնը այսօր հետեւում են զգեստաւորված հո- գետակաւ դասին ճաշվայ պատարագից յետոյ՝ մինչև մօտակայ Ս. Գովհանէս ուխտատեղին: Կա- նաչաւորը գետակաւ հարթակայքում վառացող խալտաճամուկ ժողովուրդի առաջ խօսեց Վահան քահանայ Վաչեանց մի համառօտ և շատ ազգու- ըարող: Տէր հայրը ցանկացաւ հասկացնել որ եթէ հասարակութիւնը հեշտութեամբ և ուրախութեամբ նուիրաբերում է մատաղի համար այնպիսի մի գումար, որ խախտէ աղքատներին կերակրելու միտք ունի, միթէ նա պարտաւոր չէ նոյն հոռու- դով նուիրաբերելու նոյնպիսի գումարներ որպէս մատաղ այն մեծ աղքատին, որ կոչված է ազգի բարոյապէս և մտաւորապէս կրթելու և ազգի հա- մար նոր, թարմ մտքով և եռանդով, գիտակցա- բար դործող և ապրող սերունդ պատրաստելու: Կամ գէթ այսպիսի գիտաւաճանքում մատաղի հա- մար եղած հանգանակութեան մի մասը պէտք է յատկացնել ուսումնարանին:

Տեղիւ երկսեռ դպրոցների տարեկան հարցա- ընտելութիւնները սկսվել են: Հարցաքննութիւննե- րին նախազգում է յիշեալ քահանայ, որը ուղար- կված է թեմիս առաջնորդի կողմից հակելու ընդ- նութիւններին: Այսպիսի հակողներ ուղարկված են առաջնորդ Ս. Պարդեանի կողմից իր թեմի ծխա- կան դպրոցներից շատերի ընտելութիւններին ներ- կայ լինելու:

Գ. Բ.

ՆԱՄԱԿ ԱՍՏՐԱՍԱՆԻՑ

Յունիսի 14-ին

Ամիս 10-ին պ. Կարա-Մուրզան տուեց իր եր-

բարվում ամբողջ Էրզրումի վիլայէթին: Երբորդ գիւղերը՝ Վարաճէյի քիւրդաց գիւղում, չորրորդ օրը Բաղլի քիւրդաց գիւղում և վերջապէս հինգերորդ օրը ս. Կարապետից ոչ շատ հեռու Բաճէյի ֆալիք 200 տնով հայկական գիւղի մէջ կարաւանը հանգստանում է:

Միւս օր առաւօտեան կարաւանը հանում է վանքից 3/4 ժամ հեռավորութեամբ Հաւատամբ քիւրդի, որի ետեւ ծածկված է վանքը: Այդտեղ բոլոր ձիաւորները պարտաւոր են ցած իջնել և ոտքով կարել մնացած ճանապարհը: Երկուստարը ներք և պատանները սկսում են վազել դէպի առաջ լեռն ի վեր, որովհետեւ նրանցից ով որ ա- ուշվին անգամ կը տեսնէ վանքի դռները՝ նա բաղդաւոր կը լինի:

Մի ժամից յետոյ կարաւանը հանում է և միտ- նում վանքը: Վանքը կառուցված է բլինկէյ լեռնաշղթայի մի սրբոյի վրա, բնութիւնը սքան- չելի է այդտեղ, որտեղ առատ, կլիման առողջա- բար, պտուղ և պարէն է ժամա:

Վանքի մէջ բնակվում են միաբաններ, կար մի ուսումնարան, բայց այժմ այդ էլ համարեա չը կայ, միաբանները, ինչպէս երեւում է, ուխտել են

բոլոր և վերջին համբար: Մենք սպասում էինք թէ ահա աստաւանցիք, որոնք երկար տարիներ չէին լսած մեր սեփական աղապին և թէ ժողո- վրդական երգերը, մշակված եւրօպական գեղեցիկ ձայներով, կը շտապեն մեծ բաղմոթեամբ ներկայ գտնվել մեր կոնցերտներին, բայց մեր սպասե- լիքը օղը ցնդեց տեսնելով իրողութիւնը: Առա- ջին համբարին մուտքը բաւարար էր, երկրորդ համբարին դաշխը դատարկ էր. մուտք է եղել ընդամենը 125 լուրջի, որը ծախան էլ չէր կարող հանել: Մի քանի պարոններ տեսնելով այս ա- նաջողութիւնը, առաջին անգամից ժամանակ ստորագրութիւն բացին՝ ժողովելով մինչև 200 լուրջի, որը խախտ յանձնվեց պ. Կարա-Մուր- զային: Երբորդ և վերջին համբարին նոյնպէս դա- տարկ էր դաշխը. մուտք ընդամենը եղաւ 140 լուրջի: Ահա թէ ինչպէս են քաջաւերում մարդ- կանց Աստաւանում:

Տեղիս ուսու լրագրելը շատ գեղեցիկ վերաբեր- վեց պ. Կարա-Մուրզայի խմբի՝ երգեցողութեան՝ անուանելով նրան հայոց Սլավոնսկի, մի և նոյն ժամանակ ասելով, որ «պ. Կարա-Մուրզան իրա- ունք ունի ներանալու Աստաւանի հայերից, ո- ղոնք բոլորովին անտարբեր գտնվեցան դէպի ինքը և իր խումբը»:

Խումբը երկէ Վասիս չողենաւով ճանապարհ- վեց Բագու. իսկ պ. Կարա-Մուրզան մնաց այս- տեղ ս. Աստուածածնի և ս. Պողոս-Պետրոս եկե- ղեցիներին համար երգեցիկ խմբի կազմելու: Գո- նէ այս դէպքում գովելի է աստաւանցի հասարա- կութեան մի քանի անդամների վարմունքը, որոնք պահանջ դրաւով կանոնաւոր երգեցողութեան՝ յատուկ դրու համար հրաւիրել են պ. Կարա-Մուր- զային Բագուից:

Դ.

ՆԱՄԱԿ ՇՈՒՂԱՎԵՐԻՑ

Յունիսի 20-ին

Այս օրերս մի հին տան տանիք քանդվելով, փլատակների տակ թողեց մի քանի երկխաներին և կանանց: Երեք երկխաներ մուտան իսկ երկու կին վիրաւորված են: Նշոյն օրը գիւղերը մէկի խոտի դէպը թշնամին դիմամբ այրեց, որպէս զի այրի և նրա սուրն ու ընտանիքը: Միւս օրն էլ կո- ղոպտեցին մի նալանդի խանութ, չարագործնե- րը գտնված չին:

Ամիս 18-ին Ավախօր անտառում մի հինգ տարեկան երկխայ անգղուշաբար ընկաւ ջրի ա- լաղանի մէջ և խեղդեց:

Այս տարի Բօրչաւու գաւառում ցորենի և գարու առատութիւն է. զարմանալի չաա են և մաքուր հատիկները: Տեղացիները շատ նեղութիւն են կրում հնձուր մշակի վարձը վճարելու, ուստի ստիպված են էժան գնով վաճառելու ցորենը և գարին, միայն թէ նրանց փող սուղ լինի այժմ. Դուրալվէրումն էլ թէ է այս տարի արտերի 1/3 մասը կարկուտը փայցերը, այնու ամենայնիւ շատ լաւ է հունձը: Այժմ շատ թանգ է միայն գինին:

Մայիսի 13-ին տեղացած կարկուտն ու սար- սափելի քամին բոլորովին ջարդ ու փշուր արե- ցին այգիները: Սրանով երբորդ տարին է, որ փչանում է խեղճերի ամբողջ տարվայ յոյսը: Իսկ փեկի հիւանդութիւնը:

Կողոպտելու թէ վանքը և թէ ուխտաւորներին: Ձեզ շատերը կը պատմեն, թէ ինչպէս երկեցա- կան զարկերի անկողնները հանում և ծախում են ուխտաւորներին, ուխտաւորից զլուծ են ան- հաշիւ փողեր զանազան անուանելով... Ինչ աւե- լացնեմ սրա վրա, կրկնեմ ասածներս թէ ինչպէս այդ պնակալեցիները վատում են վանքի ահալին կալուածների արդիւնքը, ուխտաւորներից զոյա- ցած պատկառելի դուռները, զանազան կողմե- րից թափառական վարդապետները միջոցով ժո- դոված պողոնները, պատմեմ նորից, թէ ինչպէս այդ «պողի» ժողովուրդները քիւրդերից ոչ պակաս հարստահարում, կողոպտում, ծեծի տակ տան- ջում, բանտերի մէջ փոխեցնել են տալիս խեղճ հայ գիւղացուն և ժողովածները ուտեցնում են քիւրդ աղաներին, փաշաներին...

Մնացեալ օր մի տաճիկ բէյ, որը մի ժամանակ գաւառական ընդհանուր ընդիւ էր և այժմ հա- ըանութեամբ է զբաղվում՝ այսպիսի մի խօսք ստաց վանքականների համար.

— Եթէ ձեռքերիցը գալ, դրանք վանքերն էլ կը ծախեն... Եւ պատմեց Ս. Առաքելոյ վանքի լեռն- նոսի դրան՝ պատմութիւնը, յիշում են այդ

Այս տարի պակաս վաա չը հաղորդեց երկրա- գործներին և անասունների հիւանդութիւնը, որը մինչև հիմա չարանակվում է. շատերի ամբողջ յոյսը իրանց երկու լուծ եղներն էին, բայց նրան- ցից էլ զրկվեցան:

Մ.

ՆՆՐՔԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Մեկ հաղորդում են, որ Թիֆլիսի երկրաչափ կան դպրոցը մանկ ցանկացողների թիւը այս տարի բաւական չաա է:

Լսում ենք, որ շատ արժանաւոր վարժապե- տներ ստիպված հրաժարական են ուղւում տալ հա- յոց դպրոցներում ծառայելուց, անհաւրին համա- րելով ծառայել այնքան չնչին վարձատրութեամբ, որը սահմանված է նոր կանոնադրութեան մէջ:

Կ. Պօլսից մի քանի անձինք, որոնք բաւական ծանօթ են թիւրքահայերի պէտքերին, մեզ ու- դարկած իրանց նամակների մէջ այն միտքն են յայտնում, որ հայոց կենտրոնական վարչութիւնը շատ գովելի գործ կատարած կը լինէր, եթէ փո- խանակ զանազան ակումբների նախագէտեր կա- լուէր, լրջօրէն մտածէր մի վարժապետանոց հիմ- նելու մասին, որպէս զի կարելի լինէր փոքր շատէ օրինաւոր վարժապետներ տալ թիւրքա- Հայաստանի դպրոցներին:

Մեր երկրի մահմէտական ազգաբնակչութեան իրական սեռը քանի դնում այնքան էլ աւելի է փակվում իր նախնիներին յատուկ կեանքի մէջ: Ինչպէս երեւում է մեզ ուղարկած տեղեկութիւն- ներից, Անդրկովկասեան զանազան իրական դըպ- րոցներում այս տարի ոչ մի թուրք աղջիկ չէ ա- լարտել և ուսում աւանդներ էլ համարեա թէ չը կան:

Հայոց դպրոցներից արձակված զանազան վար- ժապետներ մեզ դիմելով՝ ուղւում են իւրեան, թէ որտեղ և ինչպէս պէտք է ընտելութիւն տալ վար- ժապետութեան իրաւունք ձեռք բերելու համար: Առաջարկում ենք այդ պարոններին դիմել հայոց դպրոցական բարձր վարչութեանը այդ մասին տե- ղեկութիւններ ստանալու համար: Պէտք է նմիտա- ղրել, որ այդ վարչութիւնը տեղեկութիւններ ու- նի այդ մասին:

Անդրկասպեան երկրից, Չիքիշաբլից մեզ գրում են. «Յիւստիպի ինձե՛նք պ. Քուշ, որը պէտք է դար Անդրկասպեան նահանգը, Աթրէք գետի աջ ափում հնաւոգոտութիւններ անկու և որին այս- տեղ սպասում էին, Աստաւաղից յետ է դարձել թէ՛նան չափ հրամանով»:

ՊԵՍՏԻՊՈՐՍԿԻՑ մեզ գրում են. «Նորբրուսն այստեղ մուտա մի հայ Գրիգոր Աթաբեգեան ա- նուշով, որը տեղիս նորակաւոյց Էկեղեցուն մեծ ծառայութիւն է մատուցել: Թաղման ժամանակ տեղիս հայ ուսուցչի կարգացած դամբանականից երեսց, որ հանդուցեալի ժառանգ Ստեփանոս Աթաբեգեան նուիրել է յօգուտ տեղիս հայոց ծխական երկսեռ դպրոցների 100 լուրջի, 25 լուրջի և նոր բացվելի գրադարանին. հանգու-

պատմութիւնը, թէ ինչպէս վանքականները վան- քի այդ հին նշանաւոր քանդակներով երեստեայ դուռը հանել և ծախել են մի անգլիացու:

Ս. Կարապետի մէջ և չրջակայքը կան բազմա- թիւ սրբավայրեր, տաճարներ: Ինքը վանքի եկեղե- ցին 16 քարաշէն սիւների վրա կանգնած կամա- րակալ մի շէնք է զանազան խորաններով. ունի մի բաւական կոթիկ զանազակառու, որից կախ- ված զանազակները աղապտեցն հնչեցնելու իրա- ունքը, զարմանալի է, թէ ինչպէս կարողացել են պահպանել: Վանքը տարեկան 5—600 ոսկի «մուխաթի» (սուրբ) է տալիս ի հնորէն Գեր- ձակեան Արխիտալէս եպիսկոպոս — Երզրումի «կարմիր ֆէշ» առաջնորդի:

Երբորդ շատ չեմ մնալու, այնու ամենայնիւ- եկող անգամ կը գրեմ քեզ փոքր ինչ Մուշի փոքր ինչ Երզրումի մասին և Թիւրքահայաստա- նից վերջին նամակս կը ստանաս Տրապիզոնից: Կամ նամակ չես գրում և կամ գրածները ինձ չեն հասնում. ասում են թէ քաղաքից քաղաք գնացող հայերի անուշով նամակներն իսկ բաց- վում են:

Ապրիլ

Բիշնիքը դիմեցին մի քանի մեծ պետություններին խնդրելով պաշտպանել թիւրքաց կառավարութեան առաջ բերող անարդար քայլերը: Այնու ամենայնիւ այդ խնդրերը պետությունները մերժեցին:

Բիշնիքը, 27 յունիսի: Այստեղ մեծ տպաւորութիւն գործեց մի արմատական լրագրի մերկայումս, որից յայտնուեալ է, թէ Միլան իր կողմն էր գրաւել բերդապահ զօրքի մի մասը և մտադրութիւն ունէր կալանաւորել արմատական միջնորդներին:

Կ. ՊՕԼԻՍ, 27 յունիսի: Բ. Դուռը Լճագոն ուղարկեց մի նոր յայտագիր, որով պահանջուեալ է Եգիպտոսից հեռանալու համար ժամանակամիջոցը որոշել, նորայէս և երկիրը նորից գրաւելու իրաւունքը որոշ ժամանակաշրջանով սահմանափակել:

Աթէնք, 27 յունիսի: Անգլիական մի զօրեղ նաւատորմ մտաւ Կրետէի ծանապարհի վրա գտնվող Պիրոս Այդ լուրջ յաղթանակ առաջ բերեց յունաց մամուլի մէջ, որը առաջվայ պէս այդ կողմն գրաւելու մտադրութիւնը վերագրում է Անգլիային:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՐԴԻ ԲՈՐՍԱ

Յունիսի 26-ին

Լճագոնի վրա 10 ֆունտ արծէ. . . 86 ր. 20 կ.
Բերքին վրա 100 մարկ . . . 42 > 27 >
Փարիզի վրա 100 ֆրանկ . . . 34 > 22 >
Ոսկի . . . արծէ. . . 6 > 96 >

Մարտային կուպոններ	— . . .	139	> 25 >
Արծաթ	— . . .	1	> 123/4 >
Բորային դիմումներ	— . . .	5	> 6 1/2 >
Պետ. բանկի 5% տոմս 1-ին շրջանի.	100	> 12 >	
— — — — — 2-րդ —	99	> 81 >	
— — — — — 3-րդ —	99	> 81 >	
— — — — — 4-րդ —	99	> 81 >	
— — — — — 5-րդ —	99	> 81 >	
— — — — — 6-րդ —	99	> 81 >	
60/0 ոսկեայ բենտա	149	> 50 >	
40/0 ոսկեայ փոխառութիւն	—	> — >	
Արեւելեան 5% փոխառ. 1-ին շրջ.	100	> 75 >	
— — — — — 2-րդ —	100	> 75 >	
— — — — — 3-րդ —	100	> 75 >	
Ներքին 50% առաջին փոխառութ.	231	> 50 >	
— — — — — երկրորդ —	215	> 50 >	
— — — — — երրորդ ագն. կալ. բ.	210	> 75 >	
Պետական. երկաթուղային բենտա :	100	> 62 >	
5 1/2% բենտա	103	> 50 >	
40/0 ներքին փոխառութիւն	86	> 87 >	
50/0 գրաւ. թղթ. ագն. կալ. բանկի	93	> — >	
40/0 վկայակ. գիւղ. հող. բանկի .	103	> 50 >	
4 1/2% գրաւական թղթեր կալուած. փոխ. կրեդիտ. բնկեր. մետալ. .	—	> — >	
— — — — — թղթադ.	98	> 12 >	
Պետերբուրգի քաղաքային կրեդիտ. բնկերութեան օրկիցայիները. .	96	> — >	
Մոսկովայի քաղաք. օրկիցայիները.	95	> 25 >	
Օղէսայի — — — — —	95	> 87 >	
Թիֆլիսի — — — — —	88	> 75 >	
Կրասն. թղթ. Թիֆլիսի կալ. բանկի.	99	> 50 >	
— — — — — Գոթայի — — —	99	> 50 >	
Ս. Պետերբուրգի բորսայի արամադրութիւնը հանդարտ է:			

Խմբագիր-հրատարակող Գրիգոր ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ն Ն Ե Ր

ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԱԿՈՑ ԴՈՒՐՍ ԵԿՍԻ
ԱՅՑ ԹԻՒՐԳԱՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ
(ՀԱՅ ՏՈՒՐԻՍՏԻ ՅԵՇՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՑ)

Աշխատանքութիւն

ԼԵՒՈՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆՑԻ

Գինն է 60 կոպէկ: Վաճառվում է Թիֆլիսի հայ գրավաճառների մօտ և „Մուրճի“ խմբագրատանը:

4—10

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ն

ԵՐԵՒԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԱԿԱՆ ԴՊՐԱՆՈՑԻ ՀՈԳԱՔԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ, համաձայն Նորին Վեհափառութեան ամենայն հայոց կաթողիկոսի, 30 անցեալ մայիսի № 212, կոնդակի, հրաւիրում է զարանոցում աւանդելի բոլոր առարկաների համար ուսուցիչներ, որոնք պէտք է աւարտած լինին բարձրագոյն ուսումնարաններում կամ Սուրբ Էջմիածնի ձեմարանի մասնադիտական բաժնում: Իսկ եթէ այդ պիտիներ չը գտնվին, Դպրանոցի աւարկաների դասաւանդութեան մէջ բազմամեայ փորձառութեամբ հարկաւոր հմուտները ձեռք բերած ուսուցիչներ: Դասերի վարձ նշանակված է՝ բարձրագոյն դպրոցում աւարտածներին դասական յիսուն ռուբլի, իսկ միւսներին երեսուն: Գծադրութեան, նկարչութեան, գերազրութեան և ձայնագրութեան դասերին 25-ական ռուբլի: Իւրաքանչիւր ուսուցիչ կարող է ունենալ շաբաթական 16—24 դաս: Հրաւիրվում են երկու երկրորդ նախակրթարանների համար երկու ուսուցիչ, օրական չորս դասով տարեկան 500 ռուբլով, իսկ առաջին նախակրթարանների համար նոյն պէս երկու ուսուցիչ, օրական երեք դասով տարեկան 400 ռուբլով: Ցանկացողները կարող են դիմել հազարաւորութեանը, ներկայացնելով ծառայութեան ցուցակ և ուսման վկայական, մինչև յուլիսի 25-ը:

3—3 (Հ. հ.)

BATEAUX A VAPEUR FRANCAIS N. PAQUET ET COM.

ՅՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՆԱԽԱԳՆԱՑՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ն. ՊԱԿԵ ԵՒ ԸՆԿ.

Շողեկաների կանոնաւոր և ուղղակի երթևեկութիւն ՄԱՐՍԵԼԻՑ դէպի ԲԱԹՈՒՄ, չորեքշաբթի օրերը, երկուշաբթի մի անգամ, հինգշաբթի 4/16 ապրիլից սկսած:

ԵՒ ՓՈԽԱԳՐԱՁ

Բաթումից Մարսել, մանկով Տրապիզոն, Սամսոն, և Կ. Պոլիս, հինգշաբթի օրերը, երկուշաբթի մի անգամ, հինգշաբթի 26 ապրիլից (մայիսի 8-ից) սկսած:

ԲԱԹՈՒՄԻՑ ՇՈԳԵՆԱԻԲԸ ԴՈՒՐՍ ԵՆ ԳԱԼԻՍ

Հինգշաբթի, 21 յունիսի (3 յուլիսի), շոգենաւ ՄԻՆԳՐԵԼԻՍ, նաւապետ ԺԻԲՈՒԷՆ.

— 5/17 յուլիսի	— ԱՆԱՏՈԼԻԱ	— ԳԱՐԻԲ
— 19/31 յուլիսի	— ՍԻՐԿԱՍԻ	— ԲՕՇԵԼ
— 2/14 օգոստոսի	— ՄԻՆԳՐԵԼԻՍ	— ԺԻԲՈՒԷՆ

Տեղեկութիւնները համար ծանապարհորդներին և բեռների մասին թող բարեհաճէն դիմել ընկերութեան ագենտներին. ԲԱԹՈՒՄԻՍ պ. Գարանիւնին, Նաբեհէֆայա, իսկ ԹԻՖԼԻՍԻՍ պ. Վիկտոր ԴՄԻՆՈՒՆ, նախկին Արժուէնու զալէհայում, № 114.

7—10 (հ. և է.)

ԹԻՖԼԻՍԻ ԱՐՀԵՍՏԱԻՈՐԱՅ ԴՊՐՈՑՈՒՄ քննութիւնները և վերաքննութիւնները կը լինեն օգոստոս ամսի 25-ին, 27-ին և 28-ին:

Ուսումնարան նոր մանկ ցանկացողները պահանջվում է. կրօնագիտութիւն, ինչ—պատար աղօթքները և սրբազան պատմութեան զխաւոր անցքերը, ուսաց լեզուից և մայրենի լեզուից—վարժ և գիտակցական ընթերցանութիւն և առանց խոշոր սխալների գրութիւն և թուաբանութիւն—չորս գործողութիւններ գիտութիւնը:

Հասարակ թղթի վրա ուսումնարանի դիրէկտորի անունով տրվող խնդրերն երկուային քննութեան ենթարկելու մասին կցած պէտք է լինեն մէտրիքա կան վկայականը (քահանայի վկայութիւնը չէ ընդունվում) և բժշկի վկայականը ուսումնարան մտնողի առողջ և կազմութեան մասին, նոյնպէս և ծաղիկ կտրելու մասին:

2—2

Լոյս տեսաւ մամուլի տակից

ՆԻԹԵՐ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Ա.

ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻՈՒ ԵՒ ՆՐԱ ՔՍԱՆ ՀԻՆԳ ՏԱՐՎԱՅ

ԳՐԱԿԱՆ ԴՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻՓՈՎ

(1865—1890)

Աշխատանքից Ա. ԵՐԻՑԵԱՆՑ

Ծախվում է բոլոր գրավաճառանոցներում: Գինը 50 կոպէկ է:

8—10

Մ. Գ. ՅԵՅՏԼԻՆԻ

ԺԱՄԱՅՈՑՆԵՐԻ ՄԱԿԱԶԻՆԻ

ՕՊՏԻԱԿԱՆ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆԻԲԸ

Պաշտի աղջու դիմաց, անկիւնի մագաղինում, ստացված է մեծ ընտրութիւն՝ ոսկեայ, նոսկեայ, նիկեայ, պողպատեայ և կրիայի ոսկորից ԱԿՆՈՑՆԵՐ, ՊԵՆՏԵՆՆԵՐ և ԼՈՐԵՆՏԵՆԻ: Թատրոնական և դաշտային ԲԻՆՈՎԼՆԵՐ, ՋԵՐՄԱՍՏՈՒՄԵՐ, թէ սենեակների, թէ դուրս կախելու և թէ վանանների համար վերատառված և վկայական ունեցող ՄԱԿԱՄԱՎ, ՋԵՐՄԱՅՈՒՆԻ: Լորնտի և պէնտերի համար ոսկեայ, արծաթեայ, նոր-ոսկեայ շղթաներ, նմանապէս մետաքսեայ և մետաղական թղթեր:

Ակնոցներ և պէնտեր տրվում են նմանապէս բժշկաների պատուէրով:

Մագաղինում յանձն են առնում նմանապէս փաշած իրերի նորոգելը և ապագիներ զննելը:

ԳՆԵՐԸ ամենաշափաւոր են:

23—50 (հ.)

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՄՆԱԻՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Բ. ՆԱԽԱՍԱՐԳԵԱՆԻ

(Կուկիա, Վօրոնցովի արձանի հանդէպ)

Հիւանդներին ընդունում են ամէն օր

ԱՌԱՌՕՏՆԵՐԸ

ՆԱԽԱՍԱՐԳԵԱՆ—9—11 ժ. վերաբուժութեան (և առամնացալի) սիֆիլիսի և աչքացալի: ԲՈՒԿՈՎՍԿԻ—10—11 ժ. ներքին, երեխայոց և կանանց ց. ԿԻՆԻՔԻՇԻ ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ—10 1/2—11 ժ. կանանց և երեխայոց ց. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ—12—1 ժ. ներքին և երեխայոց ց. բացի կիրակի: ՊՐՕԶՈՐՈՎՍԿԻ—12—1 ժ. ներքին, կանանց և երեխայոց ց.

ԵՐԵՎԱՆԵՐԸ

ՉԵՊՈՒՐՈՎՍԿԻ—5—5 1/2 ժ., մէղի և խրիի հետադադարութիւն: Կրծքացալի: ԳԱԳՈՒՍԿԻ—5—6 1/2 ժ. կաշուի ցաւերի և սիֆիլիսի. ՓՈՒԼԻՆԵԱՆ—5 1/2—6 1/2 ժ. ներքին, երեխայոց և ջղային ց. (Լեկտորութեամբ): ԳՐԵՍՆԵՆՈՎ—6 1/2—7 1/2 ժ. վերաբուժ. (և կոլորիդի, ականջի, քթի ց.) և վնաս. ց. ՆԱԽԱՍԱՐԳԵԱՆ—6 1/2—7 1/2 ժ. վճար—50 Կ.: Համախորհրդի (Կոնսիլիումի) համար առանձին: Հերթակալ բժիշկ—Երեկ. ժ. 9-ից մինչև առ. ժ. 7-ը: Հիւանդանոցի վերատեսուչ բժշկապետ ՆԱԽԱՍԱՐԳԵԱՆ.

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

Բ Ա Ֆ Ֆ Ի Ի

„ՀԱՅ ԿԻՆԸ“ ԵՒ „ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԳՈՒԹԻՒՆԸ“

Գինն է 1 ռուբլի 50 կոպէկ:

Վաճառվում է հեղինակի սրբի մօտ:

Հասցէ՝ Садовая улица, домъ докт. Лисицева № 29, Аннѣ Меликѣ-Ако-пьянъ: 9—10

ՊՐՈՎԻԶՈՐ Ա. ՇՏԵԻԼԻՐԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

ԱՍԱՄՆԵՐԻ ՑԱԻԻ ԵՒ ՓՁԱՆԱԼՈՒ ԴԵՄ

ՊՕԴՈԼԵԱՆ ԱՍԱՄՆԱԴԵՂ ԿԱԹԻՆԵՐ 50 ԿՈՊ.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԿՈՎԱՑԻՆԵԱՆ ԱՍԱՄՆԱԹԻՆ ԷԼԻԿՍԻՐ 80 ԿՈՊ.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԱՍԱՄՆԱԹԻՆ ՓՈՇԻ 30 ԿՈՊ.

ԳԼԽԱԻՈՐ ՊԱՀԵՍ.

ԹԻՖԼԻՍԻՍ Գեղադրական ապրանքների կովկասեան ընկերութեան մէջ և պ. պ. Շահապարեանցի, Մակկերի, Սէնչի-կովսկու և Ագմուրովի զեղաաներում:

18—52 (հ.)